

Deddf Llywodraeth Leol (Cymru) 2015

2015 dccc 6

Trefniadau cydnabyddiaeth ariannol etc. ar gyfer prif awdurdodau lleol newydd

25 Cyfarwyddydau i Banel Annibynnol Cymru ar Gydabyddiaeth Ariannol i gyflawni swyddogaethau perthnasol

- (1) Caiff Gweinidogion Cymru gyfarwyddo Panel Annibynnol Cymru ar Gydabyddiaeth Ariannol (“y Panel”) fod yn rhaid iddo gyflawni’r swyddogaethau perthnasol—
 - (a) mewn perthynas ag awdurdod cysgodol, a
 - (b) mewn perthynas â phrif awdurdod lleol ar gyfer y flwyddyn ariannol gyntaf y bydd yn brif awdurdod lleol yn rhinwedd rheoliadau uno neu ddarpariaethau Deddf Cynulliad Cenedlaethol Cymru.
- (2) Y swyddogaethau perthnasol yw’r swyddogaethau o dan—
 - (a) adran 142 (pwerau a dyletswyddau sy’n ymwneud â thaliadau i aelodau), a
 - (b) adran 143 (swyddogaethau sy’n ymwneud â phensiynau aelodau),o Fesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011.
- (3) Mae Rhan 8 o’r Mesur hwnnw yn gymwys, felly, yn achos awdurdod cysgodol y rhoddwyd cyfarwyddyd mewn perthynas ag ef o dan is-adran (1)(a) (am ba hyd bynnag ag y bydd y cyfarwyddyd yn cael effaith) fel pe bai’n awdurdod perthnasol o fewn ystyr y Rhan honno o’r Mesur hwnnw; ond wrth ei gymhwyso yn rhinwedd yr is-adran hon mae Rhan 8 yn cael effaith yn ddarostyngedig i—
 - (a) yr addasiadau yn is-adran (4), a
 - (b) adran 26.
- (4) Dyma’r addasiadau—
 - (a) yn adran 142(8) (ystyriaeth i gael ei rhoi i’r effaith ariannol ar awdurdodau perthnasol), mae’r cyfeiriad at “awdurdodau perthnasol” i gynnwys awdurdodau cysgodol, a
 - (b) mae’r pŵer i adroddiad blynyddol osod gofynion o dan adran 150(1) (osgoi dyblygu taliadau etc.) i fod yn dyletswydd i adroddiad blynyddol neu adroddiad atodol osod y gofynion hynny.

- (5) Wrth arfer swyddogaethau yn rhinwedd yr adran hon mewn perthynas â'r flwyddyn ariannol gyntaf y mae awdurdod yn brif awdurdod lleol yn rhinwedd rheoliadau uno, caiff y Panel—
- (a) gwneud penderfyniadau gwahanol o dan adran 142(1),
 - (b) pennu symiau gwahanol o dan adran 142(3),
 - (c) gwneud penderfyniadau gwahanol o dan adran 142(4),
 - (d) gosod canrannau gwahanol neu gyfraddau neu fynegrifau eraill o dan adran 142(6), ac
 - (e) gwneud penderfyniadau gwahanol o dan adran 143(2) a (3),
- mewn perthynas ag amserau cyn y bydd y prif awdurdod lleol yn cynnwys cynghorwyr a etholir yn yr etholiad cyffredin cyntaf ar gyfer cynghorwyr ac wedi hynny.

26 Adroddiadau'r Panel

- (1) Rhaid i'r Panel gynnwys yn yr adroddiad cyntaf o dan Ran 8 o Fesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011 sy'n ymwneud ag awdurdod a bennir mewn cyfarwyddyd o dan adran 25(1) yr wybodaeth sy'n ymwneud â'r awdurdod a bennir yn adran 146(3) o'r Mesur hwnnw.
- (2) Caniateir cynnwys y materion y mae'n ofynnol eu cynnwys mewn adroddiad gan y Panel mewn perthynas ag awdurdod cysgodol mewn adroddiad blynyddol neu adroddiad atodol.
- (3) Os yw'r adroddiad cyntaf sy'n ymwneud ag awdurdod cysgodol yn adroddiad atodol, rhaid ei gyhoeddi o leiaf 6 wythnos cyn i'r awdurdod cysgodol gael ei sefydlu neu ei ethol.
- (4) Rhaid cynnwys y materion y mae'n ofynnol eu cynnwys mewn adroddiad gan y Panel mewn perthynas â'r flwyddyn ariannol gyntaf y bydd awdurdod yn brif awdurdod lleol yn adroddiad blynyddol y Panel ar gyfer y flwyddyn ariannol honno.
- (5) Ond, os yw'r Panel o'r farn ei bod yn briodol gwneud hynny, gall, ar unrhyw adeg cyn y dyddiad y mae awdurdod sy'n brif awdurdod lleol yn rhinwedd rheoliadau uno yn cynnwys am y tro cyntaf gynghorwyr a etholwyd i'r prif awdurdod newydd, gyhoeddi adroddiad atodol mewn perthynas â'r rhan honno o'r flwyddyn ariannol gyntaf honno sy'n disgyn ar y dyddiad hwnnw neu ar ei ôl.

27 Cyfarwyddydau a chanllawiau i'r Panel

- (1) Caniateir amrywio neu ddirymu cyfarwyddyd o dan adran 25 gan gyfarwyddyd dilynol ar unrhyw adeg.
- (2) Rhaid i'r Panel gydymffurfio â chyfarwyddyd a roddir iddo o dan adran 25.
- (3) Caiff Gweinidogion Cymru ddyroddi canllawiau ynghylch y modd yr arfera'r Panel ei swyddogaethau yn unol ag adrannau 25 a 26; a rhaid i'r Panel, pan fo'n arfer ei swyddogaethau yn y modd hwnnw, roi sylw i unrhyw ganllawiau a ddyroddir o dan yr is-adran hon.

28 Datganiadau polisi tâl

- (1) Rhaid i bwyllgor pontio a sefydlir gan awdurdodau sy'n uno gyhoeddi argymhellion o ran y datganiadau polisi tâl sydd i'w paratoi gan yr awdurdod cysgodol ar gyfer y brif ardal y mae eu prif ardaloedd i gael eu huno i'w chreu.
- (2) Rhaid cyhoeddi'r argymhellion yn ddim hwyrach na 42 o ddyddiau cyn y dyddiad y sefydlir yr awdurdod cysgodol neu y cynhelir etholiadau ar gyfer yr awdurdod cysgodol.
- (3) Rhaid i awdurdod cysgodol baratoi a chymeradwyo datganiad polisi tâl (a chaiff ei ddiwygio) yn unol ag adrannau 38(2) i (5) a 39(1), (4) a (5) o Ddeddf Lleoliaeth 2011—
 - (a) ar gyfer y cyfnod sy'n dechrau â chymeradwyo'r datganiad polisi tâl ac sy'n dod i ben yn union cyn y dyddiad trosglwyddo, a
 - (b) ar gyfer y flwyddyn ariannol gyntaf y bydd prif awdurdod lleol ar gyfer y brif ardal newydd.
- (4) Ni chaniatier i awdurdod cysgodol benodi neu ddynodi prif swyddog (o fewn ystyr adran 43(2) of Ddeddf Lleoliaeth 2011) hyd nes y bydd y datganiad polisi tâl o dan is-adran (3)(a) wedi ei baratoi a'i gymeradwyo.
- (5) Mae adrannau 38(2) i (5) a 39(1), (4) a (5), 41(1) a (2) a 42(1) a (2) o Ddeddf Lleoliaeth 2011 yn gymwys yn unol â hynny ond fel pe bai'r awdurdod cysgodol yn awdurdod perthnasol a'r cyfnod a grybwyllir yn is-adran (3)(a) yn flwyddyn ariannol.
- (6) Caiff Gweinidogion Cymru ddyroddi canllawiau ynghylch cyflawni dyletswyddau a osodir gan yr adran hon a rhaid i bwyllgorau pontio ac awdurdodau cysgodol, wrth gyflawni dyletswyddau a osodir gan yr adran hon, roi sylw i unrhyw ganllawiau o'r fath.